

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona 1 pesseta trimestre
Fora 1'25 id. id.
Estranger 1'50 id. id.
Un número 10 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
SABATERIA-VELLA 2-1.º

ANUNCIS Y COMUNICATS
Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que 's remetin
à la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanari

Any 2.º

Dissapte 17 de Agost de 1895

BIBLIOTECA PUBLICA
GIRONA

Núm. 72

SECCIÓ GENERAL

DOCUMENT IMPORTANT

A continuació publicuem la exposició que nostre distingit company don Emili Saguer y Olivet, ha dirigit a la Junta Directiva del Colegi notarial de Barcelona, demanant una reunió general de tots los notaris colegiats en aquest territori pera pendre una resolució sobre las darreras disposicions del ministre de Gracia y Justicia senyor Romero Robledo que, ab la intrusió en la carrera dels jutjes, fiscals y aspirants a la magistratura, tant perjudicará a una classe que fins ara havia sigut respectada per tots los goberns y que s'havia sapigut guanyar la confiança de tothom. Realment es gros lo trasbals que lo nou Real Decret, contrari en absolut a la llei vigent del Notariat, portará a la carrera, y gran lo perjudici que experimentaràn tots aquells que tenen de recorre als serveys dels notaris.

Per aixó considerem que no pot ser més oportuna la petició del senyor Saguer, y creyem que será atesa y patrocinada, com es just, per la Junta del Colegi.

ILTM. SR.

Lo Notari que suscriu del Colegi Notarial de Barcelona ab residencia en la ciutat de Girona, a V. E. ab lo major respecte atentament exposa.

Que després d' aplaudir sense reserves la enérgica y rasonada exposició que ab lo títol de *Nostra Protesta* publicá *La Notaria* en son últim número y en la secció qual redacció corre a càrrech de la Junta Directiva, se troba en la imperiosa necessitat, ja que ab lo silenci no compliria com entén se deuen complir los debers que deuen los colegiats a la classe notarial, avuy en manera grave llastimada y ferida en sa dignitat pel R. D. de 17 de Juliol últim, de cridar la atenció de la Junta Directa sobre la procedencia de convocar una Junta General en la capital del Colegi Notarial de Catalunya, qual Junta fos convocada per la Directiva a tenor de lo preceptuat en l' art. 116 del vigent Reglament del Notariat.

Entén lo qui suscriu que no tan sols legalment procedeix la convocació en Junta General del Notariat, plantentse vivament, per lo que al Catalá 's refereix, de que no hagi tingut ja lloch sa celebració, sino que es completament irregular y per demés anómalo y extrany que 'l Notariat, a qui son Reglament facilita medis pera tractar d' un modo oficial tots los assumptes que afectin a la classe o al exercici de sa professió, se reunexi extracoficialment, debilitant aixís la forsa de sa reclamació y posant de manifest que ó no te valor pera exercir tal qual procedeix lo dret de petició garantit per la suprema Lley del Estat en son art. 13, ó que no entén semblant precepte constitucional.

La procedencia de reunir lo Notariat en Juntas generals en los respectius Colegis, devant la publicació d' un R. D. que com lo de 17 de Juliol últim ha tingut lo trist privilegi de cridar la atenció de la premsa professional y fins de la diaria, per los lligítims drets de conculca, per la iniquitat que entranya, y per los preceptes legals no derogats que deixa com letra morta, no pot ésser més evident. Pretendre tal asert demostrar es ofendre als Notaris tots, y a nostre Junta Directiva que no es possible deixi de comprendre que dintre la intel·ligencia y verdader alcaus del art. 116 del Reglament del Notariat de 9 de Novembre de 1874, que prescriu que 'ls Colegis de Notaris podrán reunir en Junta general pera tots los assumptes d' interés de la classe o del exercici de la professió, previa convocatoria de la Junta Directiva, sembla que aquesta ho estimi oportú o fos procedent, potentio en coneixement de la Direcció, tan sols en coneixement, diu, se comprén la vitalíssima cuestió que avuy tant fonamental afecta a la classe notarial, com que per si sola tal questió significa, en virtut y gracia d' un simple Real Decret, la desuatuació més completa del Notariat en su actual manera d' ésser y d' existir quedant com dempnat indecidament a contemplar impassible com los llochs que han de constituir son lligítim ascens garantit per una llei, s' ocupan ab funcionaris advenidissos a la carrera, ab caracter incomprendibles com es lo d' incompetència a son nou càrrech anexe, y ab odiosíssim privilegi sobre 'ls notaris propietaris, desde 'l moment que aquets y no aquells, tenen de garantir son càrrech ab fiança y no aquells, lo que será de bon sentit, que enten en l' idioma del poble a qual contractació han de donar forma legal.

No; ni la Junta Directiva, ni ningú que conegui l' expressat text reglamentari, pot creure de bona fé que es indicadíssim lo moment de convocar en Junta general al Notariat, pera que aquest resolgui la peti-

ció que procedeix elevar, tan respectuosa com enérgica a la Corona, pera que aquesta, com únich poder permanent, quals facultats y prerrogativas están en funció constant, ja que no 'ls demés poders del Estat, decreti per medi de sos Ministres responsables la nul·litat d' un Real Decret may prou combatut.

Si pera un cas com lo que 'ns ocupa no entén la Junta que procedeix convocar Junta general, hi está per demés l' esmentat article del Reglament, donchs no es possible que 's presenti assumpte que més directament y d' un modo general afecti a la classe Notarial, y dihém d' un modo general, puig no podém creure que existixi Notari en capital de Colegi, que perque en sa situació económica més be sortiria beneficiat ab semblant Decret, no estigi determinat, sentint bullir la sanch en son cor, a pendre part pero d' un modo oficial y segors lo Reglament, ja que no d' una manera vergonyant ó vergonyosa, en qual conducta potser podria trasluhirse l' escàs interés d' alguns Notaris atens sols a son exclusiu prófit, en un acte en que 'l Notariat catalá de segur que unánimement sabrá reclamar del Poder Real la anulació del, segons expressió de la *Gaceta de Registradores y Notarios*, «privilegi més odiós que pot concedirse a una classe, en escarni, desdoro y menyspreu d' altra tan digna d' ajuda y estimació com aquella»; y de pas lo cumpliment de la Lley del Notariat, puig que en lo Rey, segons l' article 50 de la Constitució, resideix la potestat de fer executar las lleys.

Menos podém creure que hi hagi persona que, coneguent l' article 116 del Reglament del Notariat y l' article 13 de la Constitució del Estat que garantisa a tots los ciutadants, ab la excepció tan sols referent a la forsa armada, 'l dret de dirigir peticions individual ó colectivament al Rey a las Corts y a las autoritats, cregui ingénuament que la Junta Directa no pot convocar y presidir una tal reunió com sembla per part d' algú ha sigut dit, puig quan ab lo Reglament y la Constitució que 'ls amparan no poguessin tal cosas fer las Juntas Directivas, ab lo pretext de que depenen de la Direcció y del Ministeri, menos podrien pera protestar, reunirse extraoficialment los Notaris, puig aquets ademés depenen de sa respectiva Junta.

En atenció a lo exposat, y creyent que nostra digna Junta estimará com un deber seu la convocació de Junta general, lo que sabrá agrahirli 'l Notariat catalá, lo qui suscriu te l' honor de pregarli se serveixi ferho sens pérdua de temps pera que, com més aviat millor, pugui arribar a las gradas del Trono, la que propiament podrá anomenarse protesta y petició del Colegi Notarial de Catalunya.

Aixís ho espera de la rectitut y alta consideració de la Junta.

Girona 8 d' Agost de 1895.

EMILI SAGUER Y OLIVET.

Ilm. Senyor Degá President del Colegi Notarial de Barcelona.»

Relacions entre l' agricultura y l' industria y compatibilitat de llurs respectius interessos.

(Conclusió)

La Agricultura y la Industria en la seva infantesa se mostran confoses en los treballs del camp; unes mateixes màximes, acreditades per la experiencia, constituïan les regles senzilles pera la seva direcció. Pero axis que la humanitat se multiplica se produhexen noves necessitats y l' home no 'n te prou pera satisferles ab los fruits que li ofereix la Naturalesa. Alla vors comensa a brollar la civilisació y ve 'l cambi de productes a separar lo treball segons les professions, creantse axis la Industria a part dels treballs agricols. Ja no es lo conreador de la terra lo qui transforma 'l grà de les seves cullites y la llana dels seus moltons en farines y en textils, sino que venen altres homes a dedicarse al treball diferent de modificar les primeres materies.

La comunitat d' origen que tenen les industries fabril y agricola es causa entre una y altre de la primera corrent de relacions. Y mentres lo progrés avanssa y la divisió del treball s' exten y la crexensa de la industria funda aquestes ciutats populoses ahont viuen milers d' artesans, ensemps que 'ls pagesos habitan lo camp ahont troban ayre sol y espay, elements indispensables pera 'ls seus productes, com la gran activitat, lo moviment, lo mútuu auxili y la concentració de forces son lo fluyt vital pera les grans fàbriques y obradors de les manufactures, es quan la Agricultura y la Industria se presentan mes unides en una perfecta solidaritat y ab armonia de relacions.

Una de les primeras conseqüències d' aquesta rela-

ció es lo desenrotllo progressiu que adquirexen l' una y l' altre, fent que 's necessiten mutuament pera viure. Així s' observa que la Agricultura pren gran increment als voltans de les ciutats industrials per quin motiu esseguran los economistes que la Agricultura sense Industria aprop, porta una vida esllanguida y dificultosa. Afirmació admisible si 's te en compte 'l fet no menys important de que tampoch cap industria pot tenir vida en un pahís en que no s' hi desenrotlli la Agricultura.

De la mateixa manera que s' establexen grans empreses industrials y la explotació a l' engrós es la forma present del progrés económic de les societats modernes, la agricultura fa un camí cada die mes marcat envers los grans cultius, en los quals s' utilisan tots los avensos de la ciencia y les màquines més perfeccionades permeten la explotació extensiva, sens perjudici de que 'ls treballs no menys apreciabls y feconds del petit conreu s' aprofitin també dels procediments senzills y les invencions enginyoses de la mecànica.

Exa es la rahó del caracter de la agricultura moderna, qu' avuy més que may es una veritable industria que exigeix un nombre tant variat de conexements y tanta rectitut de juhi, com les empreses industrials més difícils.

Un altre aspecte de la relació íntima entre la Agricultura y la Industria es l' ajuda que l' una a l' altre se donan facilitant lo contínuu cambi dels seus productes. Per axó se nota que les regions més civilisades son aquelles ahont les industries transformen les primeres materies que las terres hi produhexen. L' experiencia confirma que 'ls pobles no observan sempre aquesta llei natural de la producció y 'ls governs per la seva part, moltes vegades lluny de protegir exa tendencia fomentant la industria nacional, obren les portes a la competència estrangera, crigiant lo desnivell, la ruina de les fàbriques y de les masies.

De tot lo dit se 'n despren que la Agricultura y la Industria deuen anar sempre juntes y que es condició de son desenrotllo progressiu, la compatibilitat perfecta de sos interessos respectius.

Efectivament, son d' aytal naturalesa solidaris y uniformes los interessos de la Agricultura y de la Industria, que axí conflouyren y sedesenrotllan plegades, patexen igualment plegades. Una reacció qualsevol en lo mon industrial, se fa sentir immediatament en la agricultura, del mateix modo qu' una crisi d' aquesta influheix poderosament en la vida de tot un poble.

Quan lo desequilibri entre lo que s' ofereix y l' que 's demana ó un excés de producció, obliga a tancar les fàbriques y a vendre les mercaderies a cap preu, se produheix una reacció natural que tart ó aviat efecta a la industria agricola. Igualment, quant una crisi pesa sobre la Agricultura lo molestar es general y les conseqüències son molt majors; ja que la carestia de 'ls articles de primera necessitat afecta a rics y pobres; y porta a encarir la producció en general.

De les consideracions procedentes, podem concloure: 1.ª, que la Agricultura y la Industria s' ajudan mutuament, se desenrotllan plegades y sufren juntes; y 2.º, que es condició essencial pera son desenrotllo progressiu, la solidaritat indefinida y armónica de llurs interessos comuns. No obstant, no 's deu oblidar qu' aquesta solidaritat solzament pot ésser completa fins a cert terme, passat lo quin ja no hi ha veritable proporcionalitat en lo desenrotllo de la Agricultura y de la Industria.

Es sabut que la industria agricola se diferencia de totes les altres en que 'ls productes no están sempre ab proporció ab la quantitat de treball y de capital empleats, perque la terra se nega a produhir més de lo que naturalment pot donar y per més que 's doblin aquells elements, no per axó se doblan les cullites.

Les altres industries que poden sustraure 's a les resistències de la Naturalesa, al contrari; aumentan sos productes considerablement en proporció que sían majors lo treball y capital que s' hi emplein. Perxó lo progrés de la Agricultura es catxassut y segur; mentres que la Industria se desenrotlla de pressa sense estar subjecte a entrebanchs de cap classe.

Pero 'l veritable progrés de les industries deu buscarse en la solidaritat y compatibilitat de totes envers un mateix fi social, eminentment conciliador y armónich.

No en debades s' infringeix jamay l' orde natural de les cosas. Quan la producció es sobrerada falta l' equilibri normal y en aquest cas totes les branques del treball se resenten de fexuga crisi económica que pot portar a un poble a la miseria.

Recordém, pera acabar, les paraules del sabi professor de la Universitat d' Angers sobre aquest punt: «Lo

verdader avenç social de les indústries, es una progressió racional, constant, general, que espargeix lo benestar y assegura l'orde y la pau entre totes les classes de treballadors.» (4)

JOSEPH LOPERENA.

(1) Treball premiat en lo Certamen de Manresa, de l'any 1894.

Obras públicas segons los principis regionalistas

Bases aprobadas en la Assamblea d' Olot
(Cuarta de La Unió)

Las obras públicas, un dels rams de la Administració més importants donadas las necessitats de la vida moderna, presentan dos aspectes diferents; lo més ó menos tècnic de la excursió de la obra, ja s' consideri aquesta en si ja s' consideri en relació ab altres ó ab totes las demás pera formar un plan armonich ó sistemàtic, y l' de la reglamentació de la activitat social que las ha de promoure y costejar.

En cada un d' aquets aspectes de las obras públicas ofereix lo Regionalisme principis que no sols deurán aplicarse necessàriament lo dia que s' plantegi en sa integritat per ser essencials d' aquest règimen, sino que ja desde ara s' portan á la pràctica en lo que ho permet: l' actual desgabell administratiu, contribuirán á la millor satisfacció de las necessitats á que las obras públicas responen.

Dits principis, com derivats d' una mateixa idea, guardant perfecta armonia tots los que ha definit La Unió Catalanista, tenen son fonament en las declaracions fetas en la Assamblea de Manresa, en sentit de que *Catalunya ha de ésser soberana de son govern interior* (base 6.ª); *de que la divisió territorial sobre lo que s' desenrotlla la gradació geràrquica dels poders gubernatiu y administratiu tindrà per fonament la Comarca natural y l' Municipi* (base 5.ª); *de que se regoneixerá á la comarca natural la major latitut possible de atribucions administrativas* (base 10.ª); *y de que s' concedirán al Municipi totes las atribucions que necessita pera l' cuidado de sos interessos propis y esclusius* (base 11.ª) Y aixis mateix no s' han de perdre de vista las declaracions fetas en la Assamblea de Reus en sentit de que *mentres la Constitució Regional Catalana no arribi á plantejarse en sa integritat, es altament convenient que Catalunya substituïsci l' actual sistema de contribucions per un altre consistent en arreglos econòmichs ab lo Govern sobre la base de quantitats fixas*; y las declaracions fetas en la de Balaguer en sentit de que *en lo mateix cas convé que Catalunya s' encarregui del major número de serveys trayentlos de mans del Estat ó del Poder Central y venin l' import dels mateixos en descarrech de l' cantitat que en virtud dels arreglos econòmichs que s' fassin hagi de pagar al Govern á fi de imprimir en ells desde are lo sagell característich de sa individualitat y geni practich* (premi); *de que Catalunya ab entera independéncia de las demás regions espanyolas y sense intervenció del Poder Central establirà las contribucions é impostos de tota mena que hagin de pagarse en son territori* (uom. 1 dels Principis generals); *de que pera la conservació de las carreteras, canals, y ports que sigan de competéncia del Poder Regional podrán crearse arbitris per rahó del us de ditas cosas* (Arbitris parr. 2.ª); *de que tots los bens de pertinéncias del Estat que radiquin en territori de Catalunya se considerarán de propietat d' aquesta Regió* (parr. I, Propietats Públicas); *y de que los Municipis seguirán possehint los que en la actualitat son de sa pertinéncia devent sérloshi tornats aquells de que hagin siguts despossehits en virtud de las lleys desamortisadoras y estiguin encara en mans del Estat* (párrafo II, id. id.)

En sa consecuencia se proposa a la Assamblea per la seva aprobació los següents

PRINCIPIS GENERALS

I. Serán de la exclusiva competéncia de la Administració de Catalunya las obras públicas de tota mena, ó sian totes aquellas que, tenint per objecte satisfacer necessitats generals lo mateix en l' ordre moral que en lo material, sian fetas per la Administració pública en qualsevol dels seus graus.

S' exceptuan, de conformitat ab lo declarat en la Assamblea de Manresa, las obras de defensa de la Nació y las carreteras, ferrocarrils y ports d' interés general, que quedan á càrrech del Poder Central.

En las que emprenguin y portin á cap los particulars pel seu compte, la Administració no hi tindrà mes intervenció que la de Policia.

II. Si be de conformitat ab lo declarat en la Assamblea de Balaguer, se podrán crear arbitris per rahó de las obras públicas, aquets no podrán may, baix cap pretest ni excusa, destinarse més que á la conservació de la mateixa obra y a la construcció d' altres de similars.

III. Las obras públicas de Catalunya se clasificarán en obras d' interés regional, d' interés comarcal y d' interés municipal.

IV. Las primeras serán de competéncia exclusiva de la Administració general de Catalunya ab arreglo á la organizació que s' establí, de conformitat ab las bases de Constitució acordadas en la Assamblea de Manresa.

V. Mentres no pugui plantejarse aquell règimen, y subsisteixi la actual divisió de Catalunya en provincias, una Junta composta de delegats de sas respectivas Diputacions, será la que en-

tengui de las obras públicas d' interés regional no sols en sa concepció, sino en sa realisació.

VI. En lo posible s' procurarà que las obras públicas regionals contribuïscin á equilibrar lo moviment econòmich, trayentlo dels grans centres de població, pera dar major vida als pobles y llocs de menor importancia.

VII. Al mateix fi s' procurarà fomentar, per medi de las obras públicas regionals, la riquesa agrícola, industrial y minera de tot Catalunya, prenent en compte no sols la que avuyes objecte d' explotació, sino aquella que per falta de medis queda improductiva.

VIII. Previ lo corresponent estudi, se formarà un Plan general de tot Catalunya que obehixi als dos principis anteriors, y baix la base de que tots los pobles estiguin en comunicació, á qual efecte tots ells deurán tenir cuan menos una carretera que s' considerará de interés regional que ls dongui accés á la més proxima via de comunicació d' igual clase. Seran aquellas de construcció preferent.

En lo posible la administració Regional dotará á las carreteras de tots los avenços que facilitin la tracció.

IX. Aixis mateix la Administració Regional, previ l' estudi convenient, deurá projectar y portar á execució un Plan de ferrocarrils secundaris y econòmichs que, combinats ab los de carácter general avuy existents ó en projecte, posin en comunicació totes las comarcas naturals de Catalunya entre si y aquestas ab las demás Regions Espanyolas, y ab l' estranger, y segueixin los curs dels rius més importants.

Nota.—Lo senyor delegat que defensá aquesta base feu un estudi de plan general de vias de comunicació que per acort de la Assamblea deu acompanyar á la edició oficial d' aquestas bases.

X. La construcció y explotació dels ferrocarrils á que s' refereix lo número anterior, á falta d' empreses particulars que ab bonas condicions se n' encarreguin, correrá á càrrech de Administració Regional.

XI. També, prévits los deguts estudis hidrográficis, s' obrirán lo major numero posible de canals pera l' rego, que podrán també ser aprofitats si sas condicions ho permeten pera transports y com á forsa motriu, y ls ports marítims que las circunstancies aconsellin pero lo major desenrotlo del comerç y de la indústria en sos diferents rams.

XII. Mentres subsisteixi la actual organizació administrativa, las Provincias catalanas contribuirán al costat de las obras de carácter regional, no pel major ó menor interés que hi tinguin cada una d' ellas, sino á proporció dels recursos ab que respectivament comptin.

XIII. Serán de la exclusiva competéncia de las comarcas naturals, ab arreglo á la organizació administrativa, que de conformitat ab las bases de la Constitució acordada en la Assamblea de Manresa, s' establén totes aquellas que, independentment de las regionals ó en combinació ab aquestas, siguin d' interés particular seu.

Mentres dita organizació no existeixi, la Junta composta de delegats de las Diputacions provincials y aquestas corporacions facilitarán als Municipis de cada comarca los medis pera agruparse á fi de portar á cap totes aquellas obras públicas d' interés de las mateixas.

XIV. Serán de la exclusiva competéncia dels Ajuntaments las obras públicas d' interés municipal qualsevol que sia la relació que tinguin ab las regionals y comarcals.

XV. Los Ajuntaments, aprofitant los moderns avenços respecte de trasmisió de forsa motriu, realisarán las obras necessarias pera que pugui ésser remitada y portada a domicili, á fi d' emancipar, en lo posible, al treball dels grans establiments industrials y darli un carácter domèstich.

XVI. En lo que s' refereix á las obras públicas municipals que tenen per objecte l' sanejament y millora urbana de las poblacions, poden considerarse inspiradas en lo criteri regionalista, las següents reglas: 1.ª En tota reforma ó innovació deu pendres sempre en compte lo modo d' ésser de la localitat sense clasificarlo may á principis generals y absoluts. 2.ª En aquest concepte may se pendrá com á base única de criteri pera la abertura y reforma dels carrers, la línia recta ni la uniformitat y simetria. 3.ª Las alineacions dels carrers quedarán en suspens mentres no puguin ferse en la totalitat projectada. 4.ª A pretext de alineació no sols no podrá destruirse cap monument artístich ó històric, sino que per lo contrari, en las reformas que s' projectin, fins deurá tenirse en compte la conservació dels edificis particulars, que per sas especials circumstancies ho meresquin.

MONUMENTS PÚBLICHS

Aquets, considerats en si mateixos, venen compresos en lo tema que ha d' ésser objecte de las deliberacions y acorts de la Assamblea d' enguany y en tal concepte se proposan los següents principis:

I. Tots los monuments de carácter artístich ó històric que radiquin á Catalunya y son avuy de pertinéncia del Estat, quedarán baix lo domini de la Regió Catalana, sense que aquella pugua reservarse cap á pretext de la defensa del territori, ni per cap altre.

Aixis mateix tots los monuments que están en poder de particulars, en virtud de las lleys de desamortisació, serán recobrats per lo Poder Regional, mediant lo just reintegro.

II. Lo Poder Regional procurarà que s' restableixi l' culto en totes las iglesias de carácter monumental, avuy abandonadas ó destinadas á altres usos, tant per lo major enaltiment de la fé catò-

lica y respecte á la voluntat de sos fundadors, com per ésser aquest lo millor medi de lograr sa conservació.

També s' posará d' acort ab lo poder eclesiàstich pera que los monastirs y convents recobrats ab arreglo als principis anteriors que encare sian apropiats per la vida monàstica, siau retornats á las ordres religiosas á las que havian pertenescut ab tal que aquestas conservin la antigua organissació regional ó tornin á restablir-la ó á aquellas altres modernas que s' considerin mes idoneas d' aquesta idea.

Per la seva excepcional importancia serán objecte de la particular atenció del Poder Regional los Monastirs de Ripoll, Poblet y Santas Creus.

Igualment se posarán d' acort lo Poder Regional ab lo eclesiàstich pera que á pretext de milloras no desapareixin de las iglesias y altres llocs sagrats los sepulcres, lápidas y demás objectes consemblants d' interés històric ó artístich.

III. Lo Poder Regional podrà expropiar las Casas Senyorials de marcat carácter artístich ó històric que estiguin en manutenció estat d' abandono per part de sos propietaris, cedintlas als Municipis pera Casas Comunals; y també algún del antics castells més notables, restaurantlos en lo posible.

IV. No s' consentirá may la destrucció dels ponts antics á pretext de milloras en la vialitat. Quant las necessitats de las poblacions exigeixin la destrucció de las antigas murallas y ponts se procurarà conservar algun fragment que dongui idea de sa carácter y posada disposició. Se procurarà també conservar las creus de terme, restablint la costúm de senyalar ab ellas las entradas y confins del poble.

VI. Pera millor conservar los monuments històrics y artístichs de propietat particular, aixis també las construccions y fragments de las civilizacions antigas que s' descubren, se compondrán los perjudicis que sa conservació ocasioni á sos propietaris, per medi d' excepcions de contribució ab arreglo al número III dels Principis generals de la Assamblea de Balaguer. Si l' propietari acordés sa destrucció podrán ésser expropiats per causa d' utilitat pública.

Se crearà una comissió de personas competents ab los corresponents delegats, á fi de que no sols los particulars sino ls Rectors, Ajuntaments y altres entitats que desitjin fer obras y no sapgan á qui demanar consell pera la millor manera d' executarlas, puguin voluntaria y gratuïtament assessorarshi.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT.—Sessió del 15 d'agost, 2.ª convocatoria.—Baix la presidencia del Alcalde interí Sr. Bajandas ab assisténcia dels concejals Srs. Plá, Boxa, Sabat, Prat, Llapart, Cal, Le saguer y Huguet, se prengueren los següents acorts, després de llegida y aprobada l' acte de la anterior.

Prorrogar per un any, á títol de precari, la concessió otorgada al Liceo Gerundense pera conservar el cubert que afronta ab una de las parets del Teatro.

Quedar enterat de la comunicació de D. Miquel Pagés, donant compte de haberse firmat ab D. Pauli Pujol la escritura de l' pas del arrendament del Teatro per los balls de Carnestoltes.

Negar á D. Jaume Torres la petició que tenia feta per construir un kiosko-café á la Devesa y s' acordá que l' arquitecte faci el corresponent projecte pera la construcció de un, y obrir un concurs una vegada aprobat lo projecte.

Obrir un credit supletori de 350 pesetas pera acabar las pinturas que se están construint.

Autorisar al Sr. Alcalde, pera que permeti al vigilant de la Rambla prestar sos serveys una vegada hagi acreditat son nombre.

Lo Sr. Llapart demaná se instalés una bomba en lo carrer de la Rosa, passant aquesta petició á la Comissió corresponent.

Hem tingut el gust de visitar lo Colmado que se inaugurarà el dia 15 de aquest mes al costat de la Sucursal Juncosa. Allí, més de la boniquesa y bon gust que hi domina ab lo decorat, trobarán los consumidors un surtit complet y variat de articles de 1.ª calitat. Per lo anunci que publicuem veurán nostres llegidors los articles que allí s' hi troban.

Augurém que nostre amich y consoci D. Pere Gelabertis hagi rendiments.

—No dubtem que las brigadas municipals tenen ordre de demostrar tots los carrers de la ciutat, mes lo cert es que en ditas alguns sense escombrar, entre ells lo de Fornás y Ferreras Velas. Preguem al Sr. Bajandas se servexi avisar á las brigadas que lo sin millor sa feyna.

—S' ha rebut á nostra redacció un exemplar de la novel·la normal que acaba de publicar la distinguida escriptora, mecenaria y compatriota, que firma ab lo seudonim de Aurora Lista, donada á llum per la Biblioteca del Hogar, ahont figuran altres obras de tant notable escriptora. La obra va ilustrada primerament ab dibuxos de D. Joaquín Torres.

Oportunament nos ocuparem d' ella ab mes extensió.

—Havém rebut la visita del periódich satíric semanal que lo títol *No me digas más!* ha comensat á publicar-se á la Comissió. L' hi torném lo saludo que ns dirigeix, y establím lo cambament.

—S' ha publicat en la Gaceta de Madrid la R. O. demanant las filas 12000 homes excedents del cupo de 1894. Se cons...

rán lo dia 4 de Septiembre y tindrán temps de redimirse fins lo dia 3.

Aquí Girona correspon ingresar 222 individus.
—Agrahim á nostre distingit amich D. Pau Civil, digne secretari d' aquest Institut, la galanteria que ha tingut en remetrens un exemplar de la memoria referent al estat de aquell establiment en lo curs de 1893 á 1894.

—PIRAS Y FESTAS MAJORS.—Firas. Dia 17, Navata.
Festas majors. Dia 17, Riumors. 21 Blanes y San Privat de Bas.

—J. LLINÁS Y C.^a—BANQUERS.—Ciudadans, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran á venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran comptes corrents ab interés.

—CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.—Ciudadans 16, y Llebte, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dijous, y dissabtes de 9 á 1 y 'ls diumenges de 10 á 12.

Pera les devolucions los mateixos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres detalls.

—UNIÓN AGRÍCOLA, INDUSTRIAL Y COMERCIAL.—Emissió de 20.000 accions de 125 pessetes una. En les oficines de la casa de banca J. Llinás y Compañia, queda oberta durant les hores de despatx que la mateixa té establertes, la subscripció á les empresades Accions, y se proporcionan los prospectes y demés notícies que 'e ecessin.

VARIETATS

SINÓNIMS CATALANS.

VI

ARRASTRAR, ARROSSEGAR.

Aquestas dugas paraulas serveixen en l'oració pera expressar l'acció de moures, una persona ó cosa, d' un lloch á altre, anant ó portantla pel sol, ab una posició mes ó menos violenta ó impropia; y en aquet sentit s' usa indistintament de cada una d' ellas, com si realment fossin paraulas d' idèntich significat.

Arrastrar una persona ó cosa, es portarla pel sol, tirant d' ella ab mes ó menos violencia, y Arrossegar, es la mateixa acció, promoguda per un impuls propi de la persona ó cosa, sense necessitat de que una forsa estranya l' hi imprimeixi 'l moviment.

Tinguent en compte això, usarem del verb *arrastrar*, quant lo moviment sigue promogut per un que tiri ó impulsi ab mes ó menos violencia, com quant se trau de la plassa lo toró ó 'ls cavalls morts, y *arrossegar*, ho direm quant, l' acció naixi de la mateixa persona ó cosa, en quina recaigui 'l verb: com, un nen que 's mogui d' un lloch al altre, ajegut al sol de terra.

Si se tracta de sers animats, lo dupte desapareix, desde 'l moment que 's tingue en compte lo esposat, perquè bastará saber si 's mou per sí sol, ó si es mogut per una forsa estranya; pero, respecte á las demes cosas, es necessari, pera usar ab propietat de cada un de dits verbs, tenir en consideració l' imatge que volguem pintar ab la frase: com per exemple: una fulla cayguda del arbre: si volem pintar lo vent com se l' emporta, haurem d' usar del verb *arrastrar*, porque darem per suposat, que 'l vent l' impulsa ab violencia, ó tira d' ella; pero, si volem indicar que la fulla per sí sola va y be d' un costat al altre, usarem lo verb *arrossegar*: Aixis, donchs, direm en lo primer cas, que 'l vent *arrastra* la fulla pel prat; y en lo segon direm que la fulla s' *arrossegava* pel 'l prat.

VII

ULTIM, DARRER, POSTRER.

Totas las cosas que ocupan lo lloch correlatiu sense que 'n tinguen una altre despres, se 'ls hi diu indistintament *últimas, darrereras* ó *postreras*, usantse ab mes frecuencia de las dos primeras paraulas, per no ser constant l' us de la tercera, no fenthi generalment distinció entre ellas.

Aquí si que convindrà posar á cada una d' ella l' excepció propia, pera ferse ben be carrech de la diferencia que tenen entre si.

Últim es lo que no te cap altra cosa despres y forma 'l final.

Darrer, es lo que ocupa l' ultim lloch en l' ordre que 's vol seguir,

y *postrer* es lo que vé despres d' altre en relació al mateix ordre seguit.

Un exemple posará mes clar, la significació de cada paraula.

Pera escriure la numeració del any actual, tindrem necessitat de posar las quatre xifras 1, 8, 9, 5. Aixis que haurem escrites las tres primeras 1, 8, 9, tindrem posades la *postrema* á la primera, que es lo numero 8, y la *postrema* á lo segona y la *darrera*, en l' ordre de las escrites, que es lo 9; pero l' *ultima* no la tindrem escrita encara, per que faltarà lo numero 5. Aixis que hi sigue, com que ja no es necessaria cap altre xifra, será la final, y per lo tant l' *ultima*.

Posadas totas, desapareix lo nom de *darrera* donada á la tercera, y allavors la quarta xifra es la que en si resumeix la propietat de ser *darrera* y *ultima*: *darrera* per ser ultima en ordre, y *ultima* per no admetren cap mes.

Se deduix facilment que la paraula *ultima* implica la idea absoluta de ser la que posa fi á una relació de cassos y cosas determinadas; per lo tant se dirá ab verdadera propietat, que la disposició del testador, quant aquest es mort, es l' *ultima* la que prevaleix, y si no es mort, direm que es la *darrera* perquè pot fer encara ab un altre testament, l' expressió de l' *ultima* voluntat.

La fruyta cullida d' un arbre, podrá ser *darrera* ó *ultima* segons la circumstancia que concorri en ser ó no la que posi final á la seria de produidas pel fruyter, *postrema* ho serán totas tres últimas xifras, per que las considerarem en relació á la que hi ha avans de cada una d' ellas.

VIII

LINEA, RALLA, RENGLÓ,

Cada una d' aquestas paraulas, en lo llenguatge generalment usat, tant en l' escrit com en l' oral, se admet lo sig-

nificat que propiament no 'ls hi correspon, y aixó fa que se las tingue en certs cassos com á verdaderas sonónimas. L' idea que despertan, desde moment, y la que las fa de significació igual, es quant se las fa valguer pera indicar un signe fet pera senyalar una longitut, com, una recta tirada sobre lo paper. Pero, donada una idea determinada, tindrem necessitat d' espresarla ab verdadera propietat, y allavors ja no sera igual usarne una ó altra.

La idea que representa la paraula *línea*, casi diriam que no 's pot grabar, porque es la de una serie de punts geométrichs que determinan la longitut, considerada sense latitut; ó mes clar, la dimensió al llarch, sense que tingue gruixa, ni amplaria.

La paraula *ralla* ja cambia completament: aquesta es lo signe ó senyal gráfich que 's fa pera evidenciar lo que es la *línea*.

De manera, que, pera edificar una casa, per exemple, estudiarem lo solar y concebirem ab exactitut una *línea* recta pera la fatxada; aixecarem lo plano, y pera senyalarla allí, farem una *ralla* dreta.

Rengló casi no 's pot confondre porque ab las demes, espresa un ordre de llettras, ó números posats en línea recta.

Aixis es, que las paraulas ó cantitats, colocades en línea, no 'n direm may una *línea* ni una *ralla*, sino un *rengló*: dels trassats de las figuras geométrichs, per si solas, ne direm *rallas* y quant usem la paraula de *líneas*, será pera espresar la idea que representan, porque en tal cas, la paraula *línea*, indica la cosa concebuda, y la paraula *ralla*, demostra lo signe fet pera senyalarla.

IX.

GRA, GRANA

Quant aquestas dugas paraulas espresan la idea de ser la llevor del vegetals, tenen sinonimia, en altres casos, no 's poden confondre, porque á ningú pot acudirseli, per dir *gra* de sorra, usar de la paraula *grana*.

Aixis, donchs, ab pocas paraulas darem á entendre la diferencia que hi ha entre una y altra.

La paraula *gra*, estará usada ab propietat, quant se vulga anomenar la llevor de la planta, en lo cas de que dita llevor sigue utilizada principalment com á fruyt; y s' usará de la paraula *grana*, quant se vulga donar nom á la llevor que serveixi pera la sembra y reproducció de la especie.

De manera, que del blat, mill, blat de moro, etc. que serveixen com á fruyt, ne dirém *gra*; y de la part del canem, del meló, nap, etc. que serveixen pera sembrar, ne dirém *grana*.

X.

AL SOL, A TERRA

Sol, es la superficie de la terra, y per estensió se diu de la superficies inferior del edificis y de cada un dels seus departaments.

Terra, es la substancia fossil ó inorgánica de que's compon la part de nostre globo.

Aquestas dugas paraulas aplicadas por si solas, no podrien formar part de la colecció de sinonims, porque las dos ideas son tant diferentas, que quasi se fa imposible la confusió: pero, en lo sentit en que nosaltres las cullim, y tots los autors las usan, apart que tinguin igual significació, y per aixó es necessari senyalar la diferencia que tenen.

Pera fer mes clara la idea, fixemnos ab aquestas frases: *Fulano está ajegut al sol*, y *Zutano está ajegut á terra*. Desde moment concebim un home ajegut, sense tenir cap objecte que 'l sostingue: sembla que bastaria dir *al sol*; pero l' us constant ha fet que 's dignés també *á terra*, pero solament en lo cas en que l' home ajegut estigue estés sobre la terra, y entant es aixis, que en lo llenguatge vulgar, quant se ha volgut indicar *á terra* s' ha dit *al sol de terra*, frase que estaria mes ben aplicada y no produiría la confusió que 's nota avuy en l' escritura.

Aixis, donchs, dirém, *al sol*, quant volguem referirnos á una superficie inferior d' un lloch mes ó menos edificat, y *á terra* quant hagim de indicar la superficie natural del globo; en qual cas se pot dir, potser ab mes propietat, *al sol de terra*, que es lo que s' ajusta mes al genit de la llengua.

Quant necessitem usar de la frase *á terra* aplicada á la superficie del globo, allavors ja dihem *al sol*, per diferenciar lo lloch, ab lo subsol, que es altre lloch mes inferior, y si no volém referirnos á la superficie, sino á la part fossil, usem de la frase *á la terra*.

Un aereolít: caigué *á la terra* y uns excursionistas lo trobaren al subsol, descobert per las senyals que había deixat *al sol*.

XI.

ALSAR, AIXECAR, LLEVAR.

Aquestos tres verbs, en son recte sentit, serveixen pera

expresar l' acció de colocar una cosa en posició mes elevada de la que tenia per ordre natural ó per accident; no hi ha dupte, que aplicantse indistintament un ó altre, l' idea resultarà clara sempre que l' objecte que un se proposi, sigue de tal naturalesa, que fassi casi sinonimas las ditas paraulas: sobre tot las dugas primeras: pero no siguent aixis, la confusió será inevitable.

Aixecar una cadira y *alsar* una cadira, son dugas frases que per si solas no deixen concebir una idea clara; pero si se sobreenten que la cadira ha caigut de la seva colocació natural, allavors, la idea determina adressar la cadira, colcantla com avans estava; y si s' entént que la cadira ja está dreta ó vertical, allavors l' idea determinada es la d' elevar-la del sol.

No aplicant, donchs, lo verdader significat de cada paraula en la idea que volguem emetre, necessariament ha de produhir confusió en lo lector, y pera evitar aixó, convé ferse carrech de la diferencia que hi ha entre ditas paraulas.

Alsar, se diu de l' acció de colocar una cosa en posició mes elevada de la que avans tenia: y *Aixecar* es moure de baix á dalt posantho dret ó recte, lo que avans estava caygut ó ajegut.

Aixis, la paraula *alsar* l' usarem pera expresar la colocació d' una cosa, tingue la posició que 's vulgue, en altre posició mes elevada, y la d' *aixecar*, quant la mateixa cosa se l' hi vulgue cambiar la posició, inclinada ó horizontal que tenia, en altra de recta ó perpendicular.

Alsar un soch del sol de terra, es agafarlo y elevarlo sense que toqui dit sol; y *aixecarlo*, es alsarlo solzament d' un cap, pera colocarlo mes ó menos dret, ó horisontal.

En sentit figurat y extensiu, s' usará de la paraula *alsar*, quant se entengui colocar una cosa mes alta, com *alsar* la vista al cel, y se usará de la de *aixecar* quant la imatge tingue analogia ab la definició propia, com d' un comerciant quebrat y rehabilitat, se'n podrá dir que 'l pes dels deutes lo feren caure y s' ha *aixecat* ab mes crédito que may.

La paraula *llevar* no 's pot confondre ab las demés, porque avuy sols s' usa raras vegades; com en *llevar* anclas, *llevar* Deu, *llevarse* (alsarse del lit) y altrás pocas.

P. de PALOL.

A LA MEMORIA D' UN AMICH

Guardar ab pany y clau diners y joyes
ho poden ferho 'ls richs,
que ab pany y clau sols lo tresor jo guardo
de cartes dels amichs.

M' agrada tot sovint, sol en ma cambra,
aprendre á sentir,
y exes cartes, llegides cent vegades,
tornarles á llegir.

Avuy, tot fullejantles d' una á una,
se m' ha omplenat lo cor.
unes voltes de calma y d' alegría
y altrás de tristors.

Perque sé qui ha dictat qualsevol d' elles
y á més de lo que 'm diu
coneix, moltes vegades, lo que 'm calla,
del modo com escriu.

Y aixis llegint, talment com si acabades
siguessen de dictar,
igual com si ahir fos, també 'm recordo
del que vaig contestar.

De sopte, com ferit per una fletxa
m' ha fet un salt lo cor
y he sentit en ma cara esgroguehida,
humitejarhi 'l plor.

De dos anys atrassats ne llegesch una
y no l' he contestat
mes no vos cregáu pas per culpa meva;
no so jo tant ingrat.

¡Dos anys que no so vist á qui l' ha escrita,
y no n' he sabut res!
Si tant temps sense veurens es possible
ja no 'l veuré may mes.

P. Roca y Jordá.

Gran Colmado de Pere Gelabert

4-CIUTADANS-4

INMEDIAT Á LA SUCURSAL D' EVARISTO JUNCOSA

(ÚNICA EN AQUESTA CAPITAL)

13-CONSTITUCIO-13

GERONA.

Tinch el gust de participar al publich en general, que desde el dia 15 del corrènt, ha quedat obert aquest nou establiment de un surtit complet y al mateix temps variat, de tota classe de comestibles de primera calitat.

Totas las personas que se dignin favorirme ab sas oportunas demandas podrán apreciar la calitat y economia dels articles que en aquesta casa se oferexen, en la seguretat de que los mateixos concurridors han de propagar las ventajas que ab ellas se les proporcionan.

Formatjes.—Mantegas y fiambres.—Conservas alimenticias de totes clases.—Pastas pera sopa.—Puriés y Tapiocas.—Cafés de Moka, Puerto Rico, Hacienda, Caracolillo de Ceylan.—Sucre veritables de Cuba.—Thes llegitims del Nort de Xina.—Fruytas del pays y de America.—Vins y Champans de les mes acreditades marques.

SECCIO D' ANUNCIS

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Dissapte, 17.—S. Llibert ab. s. Mamet, mrs.
 Diumenge, 18.—S. Joaquim, pare de N.ª S.ª.
 Dilluns, 19.—S. Magí mr. s. Mariano cf, y s. Lluís b. y cf.
 Dimars, 20.—S. Bernat ab y dr. y s. Filibert ab.
 Dimecres, 21.—Sta. Joana Francisca Fremiot vda.
 Dijous, 22.—Sts. Sinforiá, Fabriciá y Zórich mrs.
 Divendres, 23.—S. Felip Beneci cf.

QUARANTA HORES.

Les festes se troben en la iglesia del Mercadal.
 Demà comensaran en la iglesia del Hospicio.

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del die 10 de Agost

Especies.	Mesures.	Pesseles
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	12'00
Mestav.	»	10'
Ordi.	»	7'00
Segol.	»	9'
Civada.	»	6
Besses.	»	10'
Mill.	»	13'
Panis.	»	12'
Blat de moro.	»	13'60
Llobins.	»	750
Fabes.	»	9'50
Fabó.	»	11'
Fassols.	»	25'
Monjetes.	»	26
Ous.	Dotzena.	1'10

Establiment tipogràfic de Manel Llach.
 Ferrria Vella.—5 Gerona.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Ayguia Minóxima vegetal para tenyir lo cabell. No te rival en lo mon, perquè á més de sos efectes marevellosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.
 Aquest assombrós y sorprenent específich, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,
GERONA.

Grans rebaxes al engrós.
 També s troba de venda en dit establiment la

TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓ

MANEL LLACH

FERRERIA VELLA, 5.—GERONA

Impressió de tota mena de treballs tipogràfichs; sobres, papers comercials, factures, esqueles y tot lo referent á la Imprempta.
 Sabres comercials de color á

5 PESSETES LO MIL

Ferreria Vella 5.—GERONA

EDICIÓ DE PROPAGANDA DEL COMPENDI DE LA DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALA", de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impressió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Catala» de Sabadell.

OBRA NOVA

DELIBERACIONS DE LA

Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s' hi pronunciaren y llegiren, y las bases definitivament aprobadas pera la **Constitució regional, catalana**, se ven al preu de DOS PESSETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Gerona.

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli.
 Serveys complets de cuyna. Cereria. Instalacions de para-llamps, campanetas eléctricas y teléfonos á preus limitadíssims.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo mellor dels tónichs reconstituyens coneguts, desperta la gana, cura l'anèmia, clorosis (colors tristos), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalecencias: **Ampolla 10 rals.**

Vi restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per excelencia, pera combatre l' escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. **Ampolla 12 rals.**

Vi de nou de kola GIMBERNAT

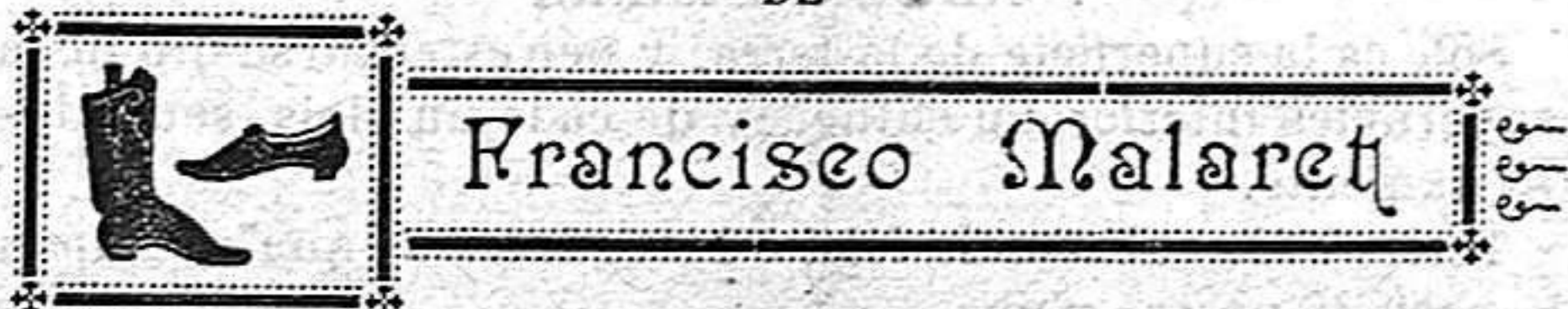
Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: **Preu 8 rals.**

SE VEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor **Conde del Asalto, 14.—BARCELONA**
 Al detall en totes les farmacies.

GRAN SABATERIA

DE

2. RAMBLA DE LA LLIBERTAT 2.

devant del carrer d' Abeuradors y sota la perruqueria de 'n Cot

Calsat pera senyors desde.	6	PESSETES.
id. pera senyores desde.	4	id.
id. pera noys desde.	1'50	id.

Especialitat en lo calsat á la mida y de luxo.
 Tot lo calsat, en sa classe, es de primera.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyia general de segurs sobre la vida establerta á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1893	87,949,791'98	ptes.
Actiu en idem.	15,337,928'87	»
Sinistres pagats fins á idem.	32,82,316'69	»
Reserves ó fondos de segur á idem.	4,178,675'62	»

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Mixto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocórrer la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquestos segurs **50** per **100** dels beneficis de participacion en un **100** de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á nª aquesta provincia:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

SUCURSAL JUNCOSA

Plassa de la Constitució, número 13
GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sucres y thés.

NARCÍS GRAU

PERRUQUER

Ofereix los seus serveys al públich. Especialitat en perruques y postissos.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT 13, PRINCIPAL.

ESTABLIMENT DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la próxima temporada; los preus sumament económichs.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS

Especialidad en trajés pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

CENTRE DE VACUNACIÓ

Progrés (Carrer Nou) 23, Barberia.—GERONA

Se vacuna y revacuna directament de la vaca. També se ven linfa á 8 rals tubo y á 6 rals als metjes y pulpa á 10 rals cristall.

Se envian franchs de ports, dirigintse al Director D Camilo Fontbernat.

LA PREVISION

Primera Companyia Espanyola dedicada exclusivament á **SEGURS SOBRE LA VIDA AB PRIMA FIXA**

Dormitori de Sant Francesch, 8, principal.—BARCELONA.

Agent á Gerona—BEATAS, 2

D. Narcís Boada y Guytó

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP. SALT

Molí Fariner

Sistemas AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M.ª VENTÓS

Calsat pera senyors, senyores y nens.
 Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.

ESTABLIMEET Y TALLER

DE

PAU CASSÀ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetes la pessa.

Cromos, motllures, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economia.

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca».

Redacció y Administració: Sabateria Vella, núm. 2.—1.ª

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona.	1	peseta	trimestre
Fora.	1'25	id.	id.
Estranger.	1'50	id.	id.

Un numero sol, 10 céntims